

Sygn. akt **IV Ka 818/21**

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 kwietnia 2022 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy IV Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący sędzia Sądu Okręgowego Anna Warakomska

Sędziowie Sądu Okręgowego Małgorzata Bonisławska-Kania

Sądu Okręgowego Krzysztof Dadelło

Protokolant st. sekr. sądowy Dominika Marcinkowska

przy udziale Sebastiana Lefka - prokuratora Prokuratury Rejonowej w Świeciu

po rozpoznaniu w dniach 28 grudnia 2021 r. i 12 kwietnia 2022 r.

sprawy **M. Ś.** s. R. i M., ur. (...) w Ś.

oskarżonego z art. 281 § 1 k.k. w zw. z art. 283 k.k. w zw. z art. 31 § 2 k.k., art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 31 § 2 k.k., art. 288 § 1 k.k. w zw. z art. 31 § 2 k.k., z art. 280 § 1 k.k. w zw. z art. 275 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i art. 31 § 2 k.k. oraz art. 281 § 1 k.k. w zb. z art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i art. 31 § 2 k.k.

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Świeciu

z dnia 21 września 2021 r. sygn. akt II K 453/21

- zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że na podstawie art. 62 k.k. orzeka system terapeutyczny wykonania kary łącznej pozbawienia wolności wymierzonej wobec oskarżonego w pkt. 8;
- w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;
- zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. Ł. W. – Kancelaria Adwokacka w Ś. kwotę 619,92 (sześćset dziewiętnaście 92/100) złotych brutto tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu z urzędu w postępowaniu odwoławczym;
- zwalnia oskarżonego od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze i jego wydatkami obciąża Skarb Państwa.

SSO Krzysztof Dadelło SSO Anna Warakomska SSO Małgorzata Bonisławska-Kania

UZASADNIENIE		
Formularz UK 2	Sygnatura akt	IV Ka 818/21

Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	1	
1. CZĘŚĆ WSTĘPNA		

1.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji

Wyrok Sądu Rejonowego w Świeciu z dnia 21 września 2021r. sygn. akt II K 453/21

1.2. Podmiot wnoszący apelację

oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego

oskarżyciel posiłkowy

oskarżyciel prywatny

obrońca

oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego

inny

1.3. Granice zaskarżenia

1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia

na korzyść

na niekorzyść

w całości

w części

#

co do winy

#	co do kary	
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia	
1.3.2. Podniesione zarzuty		
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
x	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
x	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	

#	brak zarzutów	
---	---------------	--

1.4. Wnioski

x	uchylenie	x	zmiana
---	-----------	---	--------

2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy

2.1. Ustalenie faktów

2.1.1. Fakty uznane za udowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty
2.1.1.1.	M. Ś.	Ustalenie poczytalności oskarżonego, wystąpienie warunków z art. 31 § 2 k.k.	Uzupełniająca opinia biegłych (pisemna i ustne)	(k: -439, 469v-470v,358v-359)
2.1.2. Fakty uznane za nieudowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty
2.1.2.1.				

2.2. Ocena dowodów

2.2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów		
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu
2.1.1.1.	Uzupełniająca opinia biegłych (pisemna i ustne)	Uzupełniające opinie biegłych psychiatrów i biegłej psycholog dotyczące oskarżonego – (pisemna i ustne)- nie wzbudziły zastrzeżeń Sądu co do ich rzetelności i fachowości. Sporządzono je z wyraźną głęboką znajomością problematyki, której dotyczą. Są one również jasne i nie zawierają w swej treści jakichkolwiek sprzeczności, które mogłyby osłabić zaufanie do wiedzy ich autorów, czy też wzbudzić wątpliwość co do zgodności zawartych w niej wniosków. Sąd uznał, iż są one pełne, logiczne i wyczerpujące, sporządzone zgodnie z wymogami wiedzy specjalistycznej, a także, że spełniają one ustawowe wymogi zarówno co do treści, jak i co do formy. Biegłe opinie wydały w oparciu o pozyskaną dodatkową dokumentację i jej wnikliwą analizę. Biegłe szczegółowo wyjaśniły powody, dla których nie widziały podstaw do zmiany dotychczasowej opinii, uznając, iż w odniesieniu do oskarżonego zachodzą okoliczności wskazane w art. 31 § 2 kk. Brak było podstaw do kwestionowania i podważenia wyczerpującej argumentacji wskazanej na poparcie zajętego stanowiska, zwłaszcza tej, z której wynikało dlaczego w odniesieniu do oskarżonego brak jest podstaw do rozpoznania u niego choroby psychicznej w postaci schizofrenii. Biegłe również w sposób kategoryczny poniosły, że

		brak było podstaw do wnioskowania o poddanie oskarżonego obserwacji.
--	--	--

2.2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)		
Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu

3. STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków		
Lp.	Zarzut	
3.1.	<p>1. Obraza przepisów postępowania mająca wpływ na treść orzeczenia, a to:</p> <p>a/ przepisów art. 167 k.p.k. oraz art. 201 k.p.k. poprzez nieuwzględnienie wniosku dowodowego obrońcy oskarżonego o dopuszczenie dowodu z nowej opinii o stanie zdrowia psychicznego oskarżonego;</p> <p>b/ przepisów art. 7 k.p.k. w zw. z art. 200 § 2 pkt 5 k.p.k. oraz art. 202 § 5 k.p.k. poprzez oparcie ustalenia o poczytalności oskarżonego tempore criminis na opiniach biegłych, którym nie można przypisać walorów rzetelności, spójności, jasności oraz kompletności.</p>	<p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p>x niezasadny</p>
2. Rażąca niewspółmierność orzeczonej wobec oskarżonego kary jednostkowej oraz kary	<p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p>	

<p>łącznie i ich wymierzenie z zaniechaniem zastosowania instytucji nadzwyczajnego złagodzenia kary (art. 31 § 2 k.k.).</p>	<p>x niezasadny</p>	
<p>Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny</p>		
<p>Ad. 1</p> <p>Twierdzenie apelującego, jakoby Sąd miał dopuścić się obrazy art. 167 k.p.k. i art. 201 k.p.k. uznać należy za pozbawione zasadności. Dowodzenie czegokolwiek musi być uzasadnione rzeczową potrzebą (znaczeniem dla rozstrzygnięcia). Założenie, że prawidłowość rozstrzygnięcia sprawy zależy od należytego wykonania przez sąd obowiązków procesowych, w tym prawidłowego, zgodnego z przepisami postępowania karnego, przeprowadzenia dowodów zawnioskowanych przez strony należy uzupełnić o zastrzeżenie, że dowody takie przeprowadzić należy. Żadnemu swojemu obowiązkowi Sąd Rejonowy nie uchybił, skoro zaniechanie przeprowadzania dowodów – tj. dopuszczenia dowodu z nowej opinii psychiatrycznej było uzasadnione brakiem przesłanek z art. 201 k.p.k., co Sąd dostrzegł i prawidłowo ocenił wydając stosowne postanowienie - szczegółowo i rzetelnie je uzasadniając (k:268)</p> <p>Zgodnie z regulacją art. 201 k.p.k., powołanie nowego zespołu biegłych celem opiniowania odnośnie okoliczności objętych opinią już wcześniej wydaną, byłoby dopuszczalne wyłącznie przy wykazaniu takich wad dotychczasowej opinii, o jakich mowa w tym przepisie. Tym</p>		

samym byłoby to zasadne wyłącznie w sytuacji, gdyby dotychczasowa opinia okazała się niepełna, niejasna albo dotknięta sprzecznością, co w przedmiotowych realiach nie miało miejsca. Dodatkowo podnieść trzeba, iż przepis art. 201 k.p.k. nawet w przypadku stwierdzenia tego rodzaju wadliwości opinii, przewiduje dwojaki sposób rozwiązania problemu jej niejasności, niepełności, czy sprzeczności, pozostawiając decyzję co do wyboru metody organowi procesowemu przeprowadzającemu postępowanie dowodowe. Zatem w postępowaniu jurysdykcyjnym, to sąd orzekający decyduje, czy wezwać ponownie tych samych biegłych, czy też powołać innych w zależności od tego, które z tych rozwiązań uzna w konkretnych realiach za celowe. W przedmiotowej sprawie zarówno sąd I, jak i II instancji uznał, iż wobec zgłaszanych wniosków wystarczające było dopuszczenie dowodu z uzupełniającej opinii biegłych.

Z analizy akt sprawy wynika bowiem, że w toku śledztwa zasięgnięto opinii psychiatrycznej na temat stanu zdrowia psychicznego oskarżonego M. Ś.. Biegłe z dziedziny psychiatrii J. S. i E. H. oraz biegła psycholog B. Ł. w opinii z dnia 24.06.2021r. (k: 176-182) r. stwierdziły, iż oskarżony miał ograniczoną w stopniu znacznym zdolność do rozpoznania znaczenia czynu i pokierowania postępowaniem – zachodzą warunki art. 31 § 2 k.k. Biegłe rozpoznały u oskarżonego uzależnienie mieszane od różnych substancji psychoaktywnych, lotnych rozpuszczalników organicznych, a schizofrenię rozpoznały jedynie w wywiadzie. Biegłe wskazały na konieczność zastosowania wobec

M. Ś. „izolacyjnych środków zapobiegawczych”, precyzując następnie, iż wniosek dotyczył środka zabezpieczającego.

W toku rozprawy w dniu 07.09.2021r. (k: 265-267.) r. biegłe w bardzo obszernej opinii ustnej w całości podtrzymały swoją pisemną opinię, wskazując jeszcze dodatkowo na inne okoliczności, które tylko potwierdzały wnioski wyciągnięte w opinii pisemnej. Biegłe potwierdziły, iż nie rozpoznały u oskarżonego schizofrenii paranoidalnej, podnosząc iż oskarżony podczas 20 hospitalizacji w szpitalu psychiatrycznym tylko raz miał rozpoznaną schizofrenię, tym bardziej biegłe opiniując nie dokonały takiego rozpoznania. Nie miały też wątpliwości, iż jednorazowe badanie sądowo-psychiatryczne było wystarczające do wydania przedmiotowej opinii.

W ocenie sądu odwoławczego opinie te były jasne, pełne i nie zawierały w sobie żadnych sprzeczności, a poza tym przekonywująco odpowiadały na wszystkie istotne pytania, jakie pojawiły się w toku rozprawy. Tym samym domaganie się przez obrońcę oskarżonego przeprowadzenia dowodu z "nowej" opinii sądowo-psychiatrycznej nie znajdowało żadnego uzasadnienia w treści art. 201 k.p.k..

Z kolei zarzuty apelacji obrońcy oskarżonego skierowane przeciwko prawidłowości i wiarygodności opinii biegłych psychiatrów i psychologa, zmierzały w istocie do podważenia jej wartości ze względu na przesłanki z art. 201 k.p.k. Podnosi się w orzecznictwie (por. wyrok SN z dnia 6 maja 1983 r., sygn. IV KR - 74/83, OSNKW 1983, Nr 12, poz. 102), że ocena w

zakresie dopuszczenia nowej opinii winna opierać się na następujących przesłankach:

a) czy biegły dysponuje wiadomościami specjalnymi niezbędnymi dla stwierdzenia danych okoliczności,

b) czy opinia ta jest logiczna, a więc wewnątrznie niesprzeczna i zgodna z doświadczeniem życiowym,

c) czy jest ona pełna i jasna oraz

d) czy nie zachodzi sprzeczność między nią a inną opinią ujawnioną w postępowaniu.

W orzecznictwie przyjmuje się trafnie, że opinia jest niepełna, jeżeli biegły nie udziela odpowiedzi na wszystkie postawione pytania, na które zgodnie z zakresem posiadanych wiadomości specjalnych i udostępnionym mu materiałem dowodowym może oraz powinien udzielić odpowiedzi, lub jeśli nie uwzględni wszystkich istotnych dla rozstrzygnięcia konkretnej kwestii okoliczności bądź nie zawiera uzasadnienia wyrażonych w niej ocen i poglądów (por. wyrok SN z dnia 3 lipca 2007 r., sygn. II KK - 321/06, LEX nr 299187; postanowienie SN z dnia 26 czerwca 2008 r., sygn. IV KK - 206/08, Prok. i Pr.-wkl. 2008, Nr 12, poz. 20; wyrok SA w Krakowie z dnia 14 października 2008 r., sygn. II AKa - 133/08, KZS 2008, z. 11, poz. 58). Pominięcie zatem dowodów mających znaczenie dla opracowania opinii powoduje, że jest ona niepełna, tzn. nie uwzględnia wszystkich istotnych dla rozstrzygnięcia kwestii okoliczności (wyrok SN z dnia 9 maja 1988 r., sygn. II KR - 96/88, OSNKW 1988, nr 9-10, poz. 72). Niepełna jest też opinia, która pomija niezbędne

czynności badawcze, co ma wpływ na końcowe wnioski (wyrok SN z dnia 12 maja 1988 r., sygn. II KR - 92/88, OSNPG 1989, Nr 2, poz. 35). Należy też uznać za zasadne przyjęcie, że nie może stanowić podstawy do poczynienia ustaleń faktycznych opinia, która zawiera jedynie lakoniczną konkluzję bez wskazania przesłanek, jakimi kierowali się biegli (por. wyrok SN z dnia 12 marca 1979 r., sygn. I KR - 27/79, OSNPG 1979, Nr 10, poz. 138); jest to także opinia niepełna, nie daje bowiem możliwości dokonania rzetelnej jej oceny jako dowodu. Za opinię niejasną uznaje się opinię, której sformułowania nie pozwalają na zrozumienie wyrażonych w niej ocen i poglądów oraz sposobu dochodzenia do nich albo gdy posługuje się ona nielogicznymi argumentami. Opinia biegłego jest więc niejasna, np. gdy wnioski końcowe są nieściśle lub łączą się z takimi zastrzeżeniami, że nie można wręcz ustalić ostatecznego poglądu biegłego, albo gdy jest ona niezrozumiała, gdyż nie jest jasne, jakie biegły w ogóle zajmuje stanowisko, ponieważ jego poglądy są niespójne, a tezy wieloznaczne (por. wyrok SN z dnia 12 maja 1988 r., sygn. II KR - 92/88, OSNPG 1989, Nr 2, poz. 35; postanowienie SN z dnia 27 września 2006 r., sygn. IV KK - 330/06, LEX nr 32579; wyrok SA w Krakowie z dnia 6 listopada 2008 r., sygn. II AKa - 160/08, Prok. i Pr.-wkł. 2009, Nr 6, poz. 50). Opinię można zaś uznać za wewnętrznie sprzeczną, gdy zawarte w niej wnioski są nielogiczne albo nie znajdują oparcia w przeprowadzonych przez biegłego badaniach bądź też budzą zastrzeżenia co do ich trafności w porównaniu z podanym w opinii materiałem badawczym, a także gdy w opinii podano kilka różnych,

wzajemnie wykluczających się ocen i wniosków (zob. też np. wyrok SA w Krakowie z dnia 14 października 2008 r., sygn. II AKa - 133/08, KZS 2008, z. 11, poz. 58).

W odniesieniu do opinii biegłych psychiatrów i biegłej psycholog, które wydawały opinię pisemną i ustną w przedmiotowej sprawie, nie można postawić zarzutów niepełności lub niejasności, albo wewnętrznej sprzeczności.

Zaznaczyć należy przy tym, że jeżeli opinia jest pełna dla sądu, który swoje stanowisko w tym względzie uzasadnił, to fakt, iż opinia taka nie jest przekonywująca dla stron, nie jest przesłanką dopuszczenia kolejnej opinii (por. postanowienie SN z dnia 21 sierpnia 2013 r. sygn. IV KK - 178/13, LEX nr 1375229).

Niewątpliwie zaś orzekając w niniejszej sprawie, Sąd Rejonowy przeprowadził postępowanie dowodowe w sposób prawidłowy i wnikliwy, nie pomijając potrzeby ustalenia najistotniejszych okoliczności, w tym kwestii poczytalności, uznając, iż wobec oskarżonego zachodzą warunki z art. 31 § 2 k.k. Podczas postępowania dowodowego Sąd I instancji wyczerpał dostępne możliwości dowodowe w celu ustalenia czy istnieją podstawy do przypisania oskarżonemu zarzuconych mu przestępstw, respektując przy tym zasady procesowe, w tym zasadę prawdy materialnej (art. 2 § 2 k.p.k.), zasadę bezstronności (art. 4 k.p.k.), a także zasadę swobodnej oceny dowodów (art. 7 k.p.k.), a rozpoznając wniosek obrońcy oskarżonego o dopuszczenie dowodu z nowej opinii biegłych nie dopuścił się żadnych nieprawidłowości, a decyzję

procesową w tym zakresie rzetelnie i szczegółowo uzasadnił, co sprawia, iż zarzut zawarty w pkt 1a apelacji uznać należy za niezasadny.

Konkludując uznać należało, iż opinia sądowo-psychiatryczna wydana w przedmiotowej sprawie nie mogła być obiektywnie uznana za wadliwą w rozumieniu art. 201 k.p.k., zaś dokonana przez Sąd I instancji jej ocena nie narusza dyrektyw art. 7 k.p.k., jak i art. 410 k.p.k.

Zarzut obrazy art. 7 k.p.k. może być bowiem uznany za skuteczny tylko wówczas, jeżeli zostanie wykazane w środku odwoławczym w sposób przekonujący, że dokonana przez Sąd I instancji ocena poszczególnych dowodów zawiera błędy natury faktycznej lub logicznej, nie respektuje zasad wiedzy logiki i doświadczenia życiowego. Dla uwzględnienia tego zarzutu nie jest zaś wystarczające samo kwestionowanie oceny dowodów przez skarżącego jedynie w aspekcie tego, że ta ocena nie satysfakcjonuje podmiotu wnoszącego apelację, bez wskazania konkretnych uchybień jakich dopuścił się Sąd meriti przy ocenie poszczególnych dowodów i które to uchybienia powodują, że zawarta w pisemnych motywach wyroku nie respektuje treści art. 7 k.p.k. i nosi cechy dowodności.

Zawarta w normie procesowej określonej w art. 7 k.p.k. zasada swobodnej oceny dowodów nakazuje zatem organom procesowym, aby oceniały znaczenie, moc i wiarygodność materiału dowodowego na podstawie wewnętrznego przekonania z uwzględnieniem wskazań wiedzy, logiki oraz doświadczenia życiowego, nie

będąc przy tym związanymi żadnymi ustawowymi regułami dowodowymi. Mógł więc – mimo, iż kwestionuje to skarżący - oprzeć ustalenia o poczytalności oskarżonego na podstawie opinii biegłych psychiatrów J. S. i E. H. oraz biegłej psycholog B. Ł. – pisemnej i uzupełniającej ustnej, albowiem opinie w.w. biegłych uznać należało za pełne, jasne, logiczne i wyczerpujące, nie zawierające w swej treści jakichkolwiek sprzeczności, które mogłyby osłabić zaufanie do wiedzy ich autorek, czy też wzbudzić wątpliwość co do zgodności zawartych w niej wniosków, dlatego słusznie sąd I instancji uznał je za podstawę ustaleń faktycznych w zakresie poczytalności oskarżonego.

Co prawda na etapie postępowania odwoławczego dopuszczono dowód z uzupełniającej opinii biegłych psychiatrów i biegłej psycholog, niemniej jednak podyktowane było to ujawnieniem się nowych okoliczności po wydaniu wyroku przez Sąd pierwszej instancji.

Mimo pozyskania dodatkowej dokumentacji medycznej biegłe nie zmieniły swojej opinii w przedmiocie poczytalności oskarżonego, nadal utrzymując, iż wobec oskarżonego zachodzą warunki z art. 31 § 2 k.k. i nie rozpoznały u niego choroby psychicznej w postaci schizofrenii, przedstawiając na potwierdzenie powyższego szczegółową i wyczerpującą argumentację, której nie sposób kwestionować. Co prawda biegłe ponownie wnosiły o zastosowanie wobec oskarżonego środka zabezpieczającego w postaci umieszczenia w zakładzie psychiatrycznym, niemniej jednak orzeczenie tego środka biorąc pod uwagę okoliczności przedmiotowej

sprawy jest niemożliwe z uwagi na treść art. 93 g § 2 k.k. in fine, na co również wskazywał Sąd Rejonowy w części 6 uzasadnienia zaskarżonego orzeczenia.

Jak wynika bowiem z opinii biegłych wysokie prawdopodobieństwo popełnienia przez oskarżonego czynów zabronionych o znacznej społecznej szkodliwości ma związek tylko i wyłącznie z jego głębokim uzależnieniem od substancji psychoaktywnych, natomiast nie ma w związku z chorobą psychiczną lub upośledzeniem umysłowym, co jest warunkiem zastosowania środka zabezpieczającego w myśl art. 93g §2 k.k. w stosunku do osób, co do których zachodzą warunki z art. 31 § 2 k.k.

Ad. 2

Sąd okręgowy nie podziela przekonania autora środka odwoławczego odnośnie rażącej surowości kar jednostkowych i łącznej.

Przede wszystkim o surowości kary nie świadczy jej ilościowy wymiar, ale zakres wykorzystania sankcji karnej przewidzianej za dany typ przestępstwa, który w przedmiotowej sprawie jawi się wręcz nieznacznym, jeśli się weźmie pod uwagę, że za czyn z art. 283 k.k. w zw. z art. 281 § 1 kk grozi kara pozbawienia wolności od 3 miesięcy do 5 lat pozbawienia wolności, za czyn z art. 289 § 1k.k. – grozi kara od 3 miesięcy do 5 lat pozbawienia wolności, za czyn z art. 288 § 1 kk - grozi kara od 3 miesięcy do 5 lat pozbawienia wolności, za czyn z art. 280 § 1 kk – grozi kara od 2 lat do 12 lat pozbawienia wolności, a czyn z art. 281 § 1 kk zagrożony jest

karą – od roku do 10 lat pozbawienia wolności.

Nie sposób wykazać, że przy licznych okolicznościach obciążających, wymierzone oskarżonemu odpowiednio za te czyny kary 6 miesięcy pozbawienia wolności, 4 miesięcy pozbawienia wolności, 6 miesięcy pozbawienia wolności, 2 lat pozbawienia wolności oraz 2 lat pozbawienia wolności, a także wymierzenie kary łącznej 3 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności nie uwzględniają łagodzącego wpływu okoliczności podmiotowej, jaką jest działanie w warunkach znacznie ograniczonej poczytalności.

Jeśli zważyć przy tym na trzynastokrotną karalność oskarżonego, orzeczone jednostkowe kary pozbawienia wolności w wymiarze nieznacznie przekraczającym dolny próg zagrożenia, nie rażą bynajmniej swą surowością, należycie uwzględniając popełnienie przestępstw w warunkach art. 31 § 2 k.k., co również dotyczy kary łącznej.

Stan ograniczonej poczytalności nie przesądza natomiast bynajmniej o konieczności zastosowania wobec sprawcy tej szczególnej instytucji materialnoprawnej jaką jest nadzwyczajne złagodzenie kary, ani nie czyni skorzystania z niej regułą. Jest on natomiast jedną z okoliczności, które w procesie wymiaru kary należy mieć na uwadze, nie pomijając jednak innych elementów, także obciążających, mających wpływ na jej ukształtowanie oraz dyrektyw wymiaru kary zawartych w art. 53 k.k.

W orzecznictwie ugruntowany jest pogląd, że nadzwyczajne złagodzenie kary na podstawie art. 31 § 2 k.k. jest

rozwiązaniem wyjątkowym, które może mieć miejsce jedynie wówczas, gdy w sprawie wystąpią szczególne okoliczności uzasadniające redukcję kary (vide: wyrok SA w Szczecinie z 8 grudnia 2016 r., II AKa 183/16, LEX 2295185; wyrok SA we Wrocławiu z 31 maja 2016 r., II AKa 125/16, LEX 2067980; wyrok SA w Katowicach z 29 maja 2014 r., II AKa 134/14, LEX 1477096; SA w Warszawie z 30 kwietnia 2014 r., II AKa 90/14, LEX 1477372).

Stwierdzone uzależnienie i stopień upośledzenia, które nie wyłączają poczytalności sprawcy nie mogą stanowić dla niego tarczy ochronnej, której mógłby on instrumentalnie używać dla minimalizowania odpowiedzialności karnej za popełniane przestępstwa, zwłaszcza, jeśli się zważy na ich charakter i okoliczności ich popełnienia.

W przedmiotowej sprawie nie zaistniały żadne wyjątkowe okoliczności, które pociągałyby za sobą powinność sięgania po wyjątkową instytucję nadzwyczajnego złagodzenia kary wobec sprawcy. Nadzwyczajne złagodzenie kary sprzeciwiałoby się zarówno celom, jakie kara winna osiągnąć wobec oskarżonego, jak i celom w zakresie społecznego jej oddziaływania.

Dlatego Sąd Okręgowy w pełni aprobuje rozstrzygnięcie Sądu I instancji w zakresie kar jednostkowych i łącznej.

Rażąca niewspółmierność kary występuje wtedy, gdy kara orzeczona nie uwzględnia w należyty sposób stopnia społecznej szkodliwości przypisywanego czynu oraz nie realizuje wystarczająco celu kary, ze szczególnym uwzględnieniem celów zapobiegawczych i wychowawczych.

Pojęcie niewspółmierności rażącej oznacza znaczną, wyraźną i oczywistą, a więc niedającą się zaakceptować dysproporcję między karą wymierzoną a karą sprawiedliwą (zasłużoną) (por. wyrok Sądu Najwyższego z 22 października 2007 r., sygn. Akt SNO 75/07).

O "rażącej niewspółmierności kary" w rozumieniu art. 438 pkt 4 k.p.k. nie można natomiast mówić w sytuacji, gdy Sąd wymierzając karę, uwzględnił wszystkie okoliczności wiążące się z poszczególnymi ustawowymi dyrektywami i wskaźnikami jej wymiaru, czyli wówczas, kiedy granice swobodnego uznania sędziowskiego, stanowiącego ustawową, wynikającą z reguł zawartych w art. 53 § 1 k.k., zasadę sądowego wymiaru kary, nie zostały przekroczone w rozmiarach nie dających się utrzymać w kontekście wymagań wynikających z ustawowych dyrektyw determinujących wymiar kary.

Należy podkreślić, iż niewspółmierność kary zachodzi wtedy, gdy suma zastosowanych kar i innych środków, wymierzonych za przypisane przestępstwo, nie odzwierciedla należycie całego bezprawia popełnionych czynów i nie spełnia celów kary. Należy mieć na uwadze, że nie chodzi tu o każdą ewentualną różnicę, co do wymiaru kary, ale o różnicę ocen tak zasadniczą, że kara wymierzona jawi się jako kara rażąco niewspółmierna, a więc nie dającą się zaakceptować.

W ocenie Sądu Okręgowego ani orzeczone kary jednostkowe, ani kara łączna pozbawienia wolności nie są zbyt surowe, jeśli uwzględni się stopień

<p>społecznej szkodliwości czynów i winy oskarżonego, ale również zasady wymiaru kary określone w przepisie art. 53 k.k., jak również stan ograniczonej poczytalności oskarżonego, który jednak nie uzasadniał w okolicznościach przedmiotowej sprawy skorzystania z instytucji nadzwyczajnego złagodzenia kary. A zatem niezastosowanie tej instytucji nie stanowiło naruszenia prawa.</p>		
<p>Wniosek</p>		
<p>Zmiana wyroku Sądu I instancji i obniżenie wymierzonych kar jednostkowych oraz kary łącznej z zastosowaniem instytucji nadzwyczajnego złagodzenia kary, ewentualnie</p> <p>uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.</p>	<p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p>x niezasadny</p>	
<p>Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.</p>		
<p>Brak jest podstaw do uwzględnienia któregośkolwiek z wniosków zawartych w apelacji z uwagi na niezasadność podnoszonych zarzutów, do czego Sąd odniósł się w części niniejszego uzasadnienia odnoszącej się do zarzutów skarżącego. Brak także podstaw do uchylenia wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania poza granicami zarzutów i wniosków apelacji.</p> <p>Przed wszystkim brak jest w ocenie sądu odwoławczego okoliczności, zwłaszcza takich, których nie</p>		

uwzględniłby Sąd I instancji, a które nakazywałyby znacznie łagodniejsze ukaranie oskarżonego, aniżeli uczynił to Sąd Rejonowy, a zwłaszcza brak jest podstaw do zastosowania wobec oskarżonego instytucji nadzwyczajnego złagodzenia kary, co szczególnie wyjaśniono odnosząc się do zarzutu zawartego w pkt 2 apelacji.

W tym miejscu wypada zauważyć, że obrońca oskarżonego - podmiot profesjonalny - zarówno w swej apelacji (jak i na rozprawie odwoławczej), w ogóle nie wskazał, z jakich przyczyn i na jakiej podstawie prawnej (w świetle unormowania art. 437 § 2 k.p.k.), Sąd Okręgowi miałby zdecydować o uchyleniu wyroku i przekazaniu sprawy do ponownego rozpoznania (vide wnioski petitum apelacji), skoro skarżący nie podniósł w skardze ani przyczyny z art. 439 § 1 k.p.k., ani (co oczywiste) z art. 454 k.p.k., ani też nie artykułował konieczności przeprowadzenia na nowo przewodu w całości (arg. ex art. 437 § 2 in fine k.p.k.).

4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU	
4.1.	Potrzeba orzeczenia systemu terapeutycznego wykonywania orzeczonej wobec oskarżonego kary pozbawienia wolności.
Zwięźle o powodach uwzględnienia okoliczności	
Treść uzupełniającej opinii w sposób jednoznaczny wskazywała o potrzebie orzeczenia systemu terapeutycznego wykonywania orzeczonej kary pozbawienia wolności wobec oskarżonego. Mając na względzie, iż wyrok Sądu Rejonowego został zaskarżony na korzyść oskarżonego, aby umożliwić realizowanie wobec oskarżonego celów terapeutycznych wskazanych	

w opinii sądowo-psychiatryczno – psychologicznej, możliwe, a zarazem konieczne stało się orzeczenie na zasadzie art. 62 k.k. systemu terapeutycznego wykonywania kary pozbawienia wolności orzeczonej wobec oskarżonego. W tym zakresie sąd odwoławczy z urzędu dokonał zmiany zaskarżonego wyroku. Należy podkreślić, iż orzeczenie sądu w trybie art. 62 k.k. jest korzystne w procesie karnym, przyspiesza bowiem klasyfikację, pozwala na bardziej prawidłową realizację celów kary i ewentualnego leczenia w czasie odbywania kary pozbawienia wolności przez skazanego, a przede wszystkim pozwala także na zastosowanie wobec sprawcy czynu karalnego bardziej zindywidualizowanych środków oddziaływania karnego czy leczniczego, co w odniesieniu do oskarżonego jest niezbędne, a co wynika z uzupełniającej opinii biegłych (por. wyrok SA w Szczecinie z 6.06.2019 r., II AKa 49/19, LEX nr 2719378). W odniesieniu do oskarżonego system terapeutyczny wykonywania kary byłby wdrożony również z uwagi na treść art. 96 § 1 k.k.w. z uwagi na treść opinii.

5. ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO

5.1. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji

5.1.1.

Przedmiot utrzymania w mocy

Wyrok, poza zmianami dokonany przez Sąd Okręgowy, został utrzymany w mocy

Zwięźle o powodach utrzymania w mocy

Powodem utrzymania wyroku w mocy poza dokonaną zmianą jest brak podstaw do dalszej ingerencji merytorycznej, zwłaszcza wobec nie wystąpienia okoliczności wskazanych w art. 439, 440 i 455 k.p.k.

5.2. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji

5.2.1.

Przedmiot i zakres zmiany

<p>Sąd Okręgowy zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że na podstawie art. 62 k.k. orzekł system terapeutyczny wykonania kary łącznej pozbawienia wolności wymierzonej wobec oskarżonego w pkt. 8.</p>	
<p>Zwięźle o powodach zmiany</p>	
<p>W tym miejscu sąd odwoławczy odwołuje się do argumentacji przedstawionej w pkt 4 niniejszego uzasadnienia, iż treść uzupełniającej opinii w sposób jednoznaczny wskazywała o potrzebie orzeczenia systemu terapeutycznego wykonywania orzeczonej kary pozbawienia wolności wobec oskarżonego. Mając na względzie, iż wyrok Sądu Rejonowego został zaskarżony na korzyść oskarżonego, aby umożliwić realizowanie wobec oskarżonego celów terapeutycznych wskazanych w opinii sądowo-psychiatryczno – psychologicznej, możliwe, a zarazem konieczne stało się orzeczenie na zasadzie art. 62 k.k. systemu terapeutycznego wykonywania kary pozbawienia wolności orzeczonej wobec oskarżonego. W tym zakresie sąd odwoławczy z urzędu dokonał zmiany zaskarżonego wyroku. Należy podkreślić, iż orzeczenie sądu w trybie art. 62 k.k. jest korzystne w procesie karnym, przyspiesza bowiem klasyfikację, pozwala na bardziej prawidłową realizację celów kary i ewentualnego leczenia w czasie odbywania kary pozbawienia wolności przez skazanego, a przede wszystkim pozwala także na zastosowanie wobec sprawcy czynu karalnego bardziej zindywidualizowanych środków oddziaływania karnego czy leczniczego, co w odniesieniu do oskarżonego jest niezbędne, a co wynika z uzupełniającej opinii biegłych. W odniesieniu do oskarżonego system terapeutyczny wykonywania kary byłby wdrożony również z uwagi na treść art. 96 § 1 k.k.w. z uwagi na treść opinii.</p>	

<p>5.3. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji</p>		
<p>5.3.1. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylecia</p>		
<p>5.3.1.1.1.</p>		<p># art. 439 k.p.k.</p>

Zwięźle o powodach uchylenia		
5.3.1.2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia		
5.3.1.3.1.	Konieczność umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia		
5.3.1.4.1.		# art. 454 § 1 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia		
5.3.2. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania		
5.4. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku		
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
6. Koszty Procesu		

P unkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności
2,3	Zwolniono oskarżonego od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze i jego wydatkami obciążono Skarb Państwa – wobec zaistnienia przesłanek wymienionych w art. 624 § 1 k.p.k., uwzględniając sytuację materialną oskarżonego,

co daje podstawy do uznania , iż uiszczenie tych kosztów byłoby dla niego zbyt uciążliwe z uwagi na jego sytuację majątkową, zwłaszcza, że przebywa w jednostce penitencjarnej (pkt 3 wyroku).

Wysokość kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu przez adw. Ł. W., została ustalona na podstawie § 17 ust. 2 pkt 4), § 20 i § 4 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu z dnia 03.10.2016r. (pkt 2 wyroku).

7. PODPIS